

УДК [37. 015. 31: 17. 022. 1]: 001. 8

DOI: [10.35619/iiu.v1i22.715](https://doi.org/10.35619/iiu.v1i22.715)**James M. WRIGHT**

Kennesaw State University,

USA

*e-mail: jwright@kennesaw.edu***AXIOPEDAGOGY: THEORETICAL AND METHODOLOGICAL
CONCEPT AND PRACTICAL PERSPECTIVES****Book Review: Axiopedagogy: Theoretical and Methodological Concept and Practical Perspectives****Author:** Yuriy Pelekh**Pages:** 329**Publisher:** University of Rzeszów Press, Poland, 2024**Reviewed by:** James M. Wright, Kennesaw State University, USA**Date:** October 12, 2025

Abstract. The article presents a review of Yuriy Pelekh's monograph "Axiopedagogy: Theoretical and Methodological Concept and Practical Perspectives," which reveals the concept of axiopedagogy as a holistic theoretical and methodological basis for value-oriented education. It shows that the author proposes a concentric model of personality development that combines the mission of the teacher, their professional skills, and the values of the learner, orienting the pedagogical process toward the formation of value-based competencies and a responsible attitude toward freedom of choice. The philosophical foundations of axiopedagogy, based on ontology, gnoseology, phenomenology, and axiology, as well as on the historical traditions of value-based education – from ancient concepts to modern pedagogical approaches – are emphasized.

The contribution of the monograph to understanding the moral and ethical challenges of technocratic civilization is analyzed, in particular the gap between what humanity "can" do thanks to technological progress and what it "should" do in view of human dignity and the common good. The potential of axiology as a theoretical "ethical brake" for educational practices that risk losing their value dimension is revealed. The practical significance of the work for the development of pedagogical research tools, training and professional development programs for teachers, the design of training courses, and the implementation of value-oriented education in educational institutions at various levels is noted.

The monograph is considered a significant contribution to the development of contemporary pedagogical thought and an important resource for teachers, scholars, educational policy researchers, and anyone working on the formation of personal values in an unstable world. The review confirms the relevance of the study for contemporary European educational policy.

Keywords: axiopedagogy, values-based education, philosophical foundations, pedagogical interaction, competencies, research methodology, moral and ethical challenges.

In a world marked by conflict, rapid technological advancements, and shifting cultural values, *Axiopedagogy: Theoretical and Methodological Concept and Practical Perspectives* (2024) presents a timely and thoughtful contribution to educational research and philosophy. This ambitious 329-page discourse tackles one of the most pressing, yet underexplored questions in contemporary education: how can we systematically integrate values into teaching and learning?

A Comprehensive Framework. Through a well-organized and interdisciplinary approach, *Axiopedagogy* is presented in five parts, each building upon the previous to construct a theoretical framework of values-based education. The structure makes an inherently complex subject accessible to both academics and practitioners. The concentric model incorporates the teacher's mission, pedagogical skills, along with the student's circle of values to build a practical tool for values-based instruction. Pelekh suggests axiopedagogy goes beyond a pedagogical prescription and outlines a theoretical framework for integrating values into the classroom. For example, the central theme explores the tension between «what we can do» and «what we ought to do». Our current technological capabilities outpace our moral and ethical paradigms. Thus, axiopedagogy could be the ethical handbrake for modern society. The theoretical framework provides a tool for informing classroom practice, shaping teacher education, and directing future educational research.

Historical Backgrounds and Philosophical Foundations. One of the strengths of this work lies in the historical and philosophical foundations. Pelekh traces the lineage of values-based education from antiquity to modern times. Particularly important is the father of pedagogy, Johann Herbart, the 19th-century, post-Kantian philosopher. The historical footholds establish values-based pedagogy as a continuous tradition that deserves much needed attention today.

Furthermore, the philosophical sections prove particularly illuminating. Pelekh proposes axiopedagogy is a scientific discipline grounded in four theoretical pillars of knowledge: ontology, epistemology, phenomenology, and axiology. The book progresses through the four philosophical branches of knowledge. This progression frames axiopedagogy as an educational discipline. Systematically unpacking how epistemology provides us with knowledge, ontology examines what exists, and axiology evaluates moral dimensions of what we can and should do.

Conceptual Innovation. At the heart of Pelekh's contribution is his framework of axiopedagogy that is used to examine the partnership of student and teacher interactions. The primary goal is the development of value oriented competencies for students. This proposition is significant for several reasons: 1) it emphasizes partnership rather than hierarchy in the educational relationship; 2) it frames values as dynamic competencies to be developed, not as static content to be transmitted; and finally, 3) it acknowledges the phenomenological dimension of how values are experienced and lived rather than merely understood intellectually. This is the key to the framework.

Critical Engagement with Contemporary Challenges. Axiopedagogy confronts the dilemmas and controversies that arise when attempting to integrate values into education. The critique of contemporary culture proves particularly trenchant. For example, the book addresses the excessive use of technology, and the formation of axiologically neutral people. While some may find these critiques sharp, they do ask some interesting questions about the ultimate purpose and goal of education.

Practical Applications and Methodology. The final sections of the book outlines practical methods of designing research to address implementation of value-based education. This attention to methodology and measurement addresses a common criticism of values education: that it remains too abstract or subjective to implement systematically. By providing research instruments and experimental frameworks, Pelekh demonstrates that values formation can be studied rigorously.

Conclusion. For teachers and researchers, Axiopedagogy is an important contribution to contemporary pedagogical thought, and a call to action for educators committed to value-based competencies. The work challenges educators to move beyond technical concerns about pedagogical methods or curricular content to engage with the larger, fundamental question of value-based competencies in our students and the larger society.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Yurii Pelekh (2024). *Axiopedagogy: Theoretical and Methodological Concept and Practical Perspectives* Publisher: University of Rzeszów Press, Poland, 2024. 329 p.

REFERENCES

Yurii Pelekh (2024). *Axiopedagogy: Theoretical and Methodological Concept and Practical Perspectives* Publisher: University of Rzeszów Press, Poland, 2024. 329 p. [in Poland]

АКСІОПЕДАГОГІКА: ТЕОРЕТИЧНА ТА МЕТОДОЛОГІЧНА КОНЦЕПЦІЯ ТА ПРАКТИЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ

Джеймс М. РАЙТ

Університет штату Кеннесо,
США

e-mail: jwright@kennesaw.edu

Анотація. У статті подано рецензію на монографію Юрія Пелеха «Axiopedagogy: Theoretical and Methodological Concept and Practical Perspectives», у якій розкрито концепцію аксіопедагогіки як цілісної теоретико-методологічної основи ціннісно-орієнтованої освіти. Показано, що автор пропонує концентричну модель розвитку особистості, яка поєднує місію вчителя, його професійну майстерність і коло цінностей здобувача освіти, орієнтуючи педагогічний процес на формування ціннісних компетентностей та

відповідальне ставлення до свободи вибору. Наголошено на філософських підґрунтях аксіопедагогіки, що спирається на онтологію, гносеологію, феноменологію та аксіологію, а також на історичних традиціях ціннісного виховання – від античних концепцій до сучасних педагогічних підходів.

Проаналізовано внесок монографії в осмислення морально-етичних викликів технократичної цивілізації, зокрема розриву між тим, що людство «може» зробити завдяки технологічному прогресу, і тим, що воно «повинно» зробити з огляду на гідність людини та спільне благо. Розкрито потенціал аксіопедагогіки як теоретичного «етичного гальма» для освітніх практик, що ризикують втратити ціннісний вимір. Відзначено практичне значення праці для розроблення інструментів педагогічних досліджень, програм підготовки та підвищення кваліфікації педагогів, конструювання навчальних курсів і впровадження ціннісно-орієнтованого навчання у закладах освіти різних рівнів.

Монографія оцінюється як вагомий внесок у розвиток сучасної педагогічної думки та важливе джерело для вчителів, науковців, дослідників освітньої політики, а також усіх, хто працює з проблематикою формування ціннісних орієнтацій особистості в умовах нестабільного світу. Рецензія засвідчує актуальність дослідження для сучасної європейської освітньої політики.

Ключові слова: аксіопедагогіка, ціннісно-орієнтована освіта, філософські засади, педагогічна взаємодія, компетентності, методологія дослідження, морально-етичні виклики.

Стаття надійшла до редакції 09.10.2025 р.

Стаття прийнята до друку після рецензування 20.10.2025 р.